herpy

SKINKER

Centralian Blue-Tongued Lizard

Tiliqua multifasciata

En kraftig skink fra Australiens tørre indre med en bred, lysegrå til lysebrun krop og talrige orangebrune tværbånd fra nakke til halespids. *Tiliqua multifasciata* har et stort hoved, en sort stribe bag øjet og en blå tunge, og den kræver et stort, tørt terrarie med varme og UVB.

Familie: Scincidae Tidligere navn: *Tiliqua occipitalis multifasciata* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**40-45 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**15-20 år**
Aktiv	**Dag og skumring**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Ørken og halvørken**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**150 × 60 × 45 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**21-29 °C**
Hotspot	**37-40 °C**
Temperatur, nat	**18-24 °C**
Luftfugtighed	**20-40 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 3
Kost	**Insekter, frugt, planter og orme/snegle**
Holdes	**Enkeltvis eller parvis**

AVL

Formering	**Levendefødende**
Kuldstørrelse	**2-10 unger**
Kuld pr. år	**1**
Drægtighed	**90-120 dage**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks III**
EU-bilag	**Bilag C**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står på CITES liste III og bilag C i EU's forordning om handel med vilde dyr. Dyr skal være lovligt erhvervet, og dokumentation for oprindelsen skal følge dyret. Ingen skinker er forbudt at holde i Danmark efter bekendtgørelsen om dyr, der ikke må holdes af private.

Om arten

Tiliqua multifasciata er en kraftigt bygget skink med kort, bred krop, et særlig stort hoved og korte ben. Den er blandt de største af alle skinkearter. Voksne dyr er 40-45 cm lange inklusive den korte, forholdsvis slanke hale, kroppen fra snude til kloak måler op til 30 cm, og voksne dyr vejer omkring 200 g. Grundfarven er bleg brun til grå, og tværs over krop og hale løber ni eller flere orangebrune bånd, der er meget bredere end mellemrummene og smallest midt på ryggen. En sort stribe omgiver øjet og fortsætter til lige over øret, og bagsiden af lårene er sort. Bugen er cremehvid til hvid. Som hos alle arter i slægten er tungen blå og vises frem som trussel sammen med et kraftigt hvæs og åben mund.

T. multifasciata ligner den nærtbeslægtede *Tiliqua occipitalis*, som den tidligere blev regnet som underart af. De to arter lever i dele af de samme egne. *T. multifasciata* kendes på de smalle, talrige bånd og den sorte stribe bag øjet. Arten er sjælden i terraristikken.

Udbredelse og levested

Tiliqua multifasciata lever i det indre og nordvestlige Australien. Udbredelsen går fra den nordlige halvdel af Western Australia gennem det nordlige South Australia og Northern Territory til det vestlige Queensland, og arten er også kendt fra det yderste nordvestlige hjørne af New South Wales. Typelokaliteten er Hermannsburg Mission ved den øvre Finke River i Northern Territory.

Arten er ikke truet, men brande, opsplitning af levestederne og den giftige, indslæbte *Rhinella marina*, som dyret kan dø af at æde, er trusler i de nordlige egne.

> **Oprindelig udbredelse:** Australien.

LEVESTED

Arten lever i tørre og halvtørre egne: stenede bakker, røde sandørkener og sletter med spinifex-græs. Den er jordlevende og stedfast: de enkelte forflytninger er korte, og et dyr bevæger sig i alt omkring 120-245 m om dagen. Dyret søger ly under buske, sten og græstuer og i huler og soler sig i åbent terræn. Arten er først og fremmest dagaktiv, men nogle bestande skifter døgnrytme med årstiden og er også fremme i de køligere timer. Aktive dyr har en kropstemperatur på omkring 33 °C.

Klimaet har varme, tørre somre og kolde nætter, især om vinteren, og nedbøren er sparsom og uregelmæssig. Føden er alsidig, med en stor andel planter: maveindholdet består af frø, insekter, gødning fra husdyr og rester af hvirveldyr som fugle og krybdyr.

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Tiliqua multifasciata*. Pasningen bygger på de nære slægtninge *Tiliqua occipitalis* og *Tiliqua rugosa*, der kommer fra lignende tørre egne, og på *Tiliqua scincoides*; terrariemål, temperaturer, UVB-zone og drægtighedens længde er lånt fra dem.

Arten er jordlevende og klatrer ikke meget, så gulvarealet er det vigtigste. Et terrarie på 150 × 60 × 45 cm (længde × bredde × højde) er et fornuftigt minimum til et par; til et enkelt dyr er 120 × 60 × 45 cm det mindste. Større er bedre, fordi dyret bevæger sig meget i løbet af dagen.

Bunden kan være en blanding af sand og lerholdig jord, der holder lidt på fugten dybere nede, dækket af tørt løv og græs. Sæt et par skjul af bark eller rør, en flad sten under varmelampen og en lav, stabil skål med vand. Terrariet skal have låg, fordi dyret kan klatre op ad indretningen. Sørg for god ventilation uden træk.

Om sommeren kan dyrene holdes udendørs i en gravesikker indhegning med sol, skygge og tørt ly, når vejret tillader det.

Læs mere: Lys og UVB

TEMPERATUR

Terrariet skal have en tydelig gradient. Solpladsen under en spotlampe skal have en overfladetemperatur på 37-40 °C, og den kølige ende skal holdes på 21-29 °C. Om natten slukkes lyset, og temperaturen må falde til 18-24 °C. Ekstra varme om natten er kun nødvendig, hvis stuetemperaturen falder under 18 °C; brug da et keramisk varmelegeme uden lys.

Brug en termostat på varmekilden, og mål med et infrarødt termometer på solpladsen og med digitale termometre i begge ender. Brug aldrig varmesten med indbygget varmelegeme, fordi de kan give forbrændinger. En flad sten, som lampen varmer op, giver varme både oppefra og nedefra. Vinterhvile er ikke dokumenteret for arten i fangenskab, men i naturen er vinternætterne kolde.

Læs mere: Varme og temperatur Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Arten kommer fra tørre egne og trives ved en luftfugtighed på 20-40 %. Hold bunden tør og ventilationen god, for vedvarende fugt i bunden kan give svampeinfektioner på bug og fødder.

Giv frisk vand i en stabil, lav skål, og skift det ofte. Dyret skifter hud flere gange om året, ofte i store stykker; sidder der hudrester tilbage på tæer og hale, hjælper et lunkent bad eller et let fugtigt skjul.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Arten lever i stærkt sollys, så terrariet skal have kraftigt lys og UVB 8-12 timer om dagen. Giv UVB svarende til Ferguson-zone 3 med et UV-indeks på omkring 3 på solpladsen. De beslægtede blåtungeskinker placeres i zone 2-3, og zone 3 passer til en art fra åbent terræn. UVB er ikke nødvendigt for at holde dyret i live, men dyr, der får UVB, har et højere niveau af D-vitamin i blodet end dyr, der kun får tilskud.

Brug et UVB-rør, der dækker omkring halvdelen af terrariets længde, og skift det efter fabrikantens anvisning, fordi UVB-udstrålingen aftager, selv om lyset ser uændret ud. Der må ikke være glas eller plast mellem røret og dyret, og dyret må ikke kunne komme tættere på røret end omkring 25 cm.

FODER

Tiliqua multifasciata er altædende og æder i naturen en stor andel planteføde: frø og plantedele, men også insekter og ådsler. I fangenskab skal kosten være alsidig. Giv grønne blade, ukrudt og blomster, dertil insekter som kakerlakker, græshopper og silkeorme, snegle og af og til lidt magert kød eller æg. Frugt skal højst udgøre en tiendedel af kosten. Unge dyr skal have mere dyrisk føde end voksne, og voksne dyr skal have mindst halvdelen af foderet som grønt.

Drys foderet med kalk og et vitamin- og mineraltilskud. Unger under 3 måneder fodres dagligt, unge på 3-8 måneder tre gange om ugen og voksne en til to gange om ugen. Voksne dyr bliver let for tykke, så hold øje med kropsform og vægt, og skær ned, når det er nødvendigt. Giv ikke avocado, løg eller citrusfrugter, og brug kun snegle fra steder uden sneglegift.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Arten er rolig og stedfast og vænner sig til forsigtig håndtering, men er ikke et dyr, der skal bæres rundt. Et truet dyr hvæser med åben mund og viser den blå tunge. Løft altid under bugen, og støt hele kroppen. Dyret kan bide, og kæberne er stærke.

Hold et enkelt dyr eller et par. Hold ikke to hanner sammen, og sæt aldrig nye dyr sammen uden karantæne og tilsyn. Dyret hviler meget og kan ligge stille i sit skjul i lange perioder.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønnene ligner hinanden, og der kendes ingen sikre ydre kendetegn. Kønsbestemmelse bør overlades til en dyrlæge med erfaring i krybdyr. Alder og størrelse ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten. Unge dyr bør ikke sættes i avl, før de er fuldvoksne.

PARRING

Parring i fangenskab er ikke beskrevet for arten. Hos de nært beslægtede blåtungeskinker parrer dyrene sig i foråret efter en kølig periode med kortere dage, og hannen holder fast i hunnens nakke under parringen. Et par skal have god plads og skjul, så hunnen kan trække sig væk. Tag hannen ud, hvis han bider eller forfølger hunnen.

ÆGLÆGNING OG KULD

Arten føder levende unger, 2-10 i et kuld. Hunnen får formentlig højst ét kuld om året. Hun skal have rigeligt med føde og kalk gennem hele drægtigheden, men æder ofte mindre lige før fødslen. Giv hende en ekstra varm plads og et roligt terrarie.

INKUBATION

Der er ingen æg at udruge. Drægtigheden varer formentlig 3-4 måneder. Hunnen skal have solplads, UVB og varieret føde, og terrariet skal holdes roligt. Ungerne æder normalt fosterhinderne efter fødslen.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er fuldt udviklede ved fødslen, omkring 7 cm fra snude til kloak og knap 20 g, og klarer sig selv. Tag dem fra moderen, og hold dem i et terrarie med tør bund, skjul, varme og UVB. Giv dem føde dagligt med små insekter, snegle og hakket grønt, drysset med kalk. Unge dyr har brug for mere dyrisk føde end voksne. Væksten i fangenskab er ikke dokumenteret.

Sundhed og typiske fejl

De fleste problemer skyldes pasningen. De typiske er:

- Metabolisk knoglesygdom ved mangel på kalk, D-vitamin eller UVB. Det giver bløde kæber og skæve ben.
- Hudskiftebesvær, hvor hudrester sidder fast på tæer og hale.
- Svampe- og hudinfektioner på bug og fødder ved vedvarende fugt i bunden.
- Overvægt ved for meget foder, især for meget protein og fedt.
- Mider og flåter, især på dyr fra naturen.
- Luftvejsinfektion ved for lave temperaturer og træk.

Sæt nye dyr i karantæne i mindst en måned. Dyret skjuler sygdom godt, så kontakt en dyrlæge med erfaring i krybdyr ved ændret appetit, vægttab, flåd fra næse eller øjne eller hævelser.

Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.